

FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

A meggyilkolt olasz király.

A kékegü Olaszország fekete gyászba borult. Umberto olasz királyt gyilkolta meg az anarkisták ördögmunkája. Ennek az elvetemült fajzatnak újabb szörnyette rémülettel vegyes undorral tölti el az egész világ művelt népeit. Utálattal vegyes csudálkozással állunk meg Bressi Angeló szörnyü tette előtt, az anarkia, az emberi elme e kóros eltévelyedése előtt, mely a törvényes rend fölforgatását tüzte ki feladatául és hősi erénynek tartja a királygyilkosságot. Ez ördögi fajzat legutóbbi áldozatai: *Carnot*, a francia köztársaság elnöke, *Erzsébet*, magyar királyné, a mi nagyasszonyunk, védangyalunk, akinek két év előtt történt legyilkolásasoha nem hegedő sebet ütött a hü magyar nép szívében, s most itt van

Umberto, ez az igazán alkotmányos érzésű király, aki mindig együtt érzett népével. Miért éppen ezek

ellen fordul az anarkisták tóra, revolvere? Bizony nincs ebben a tettben több értelem, mint a veszett kutya dühöngésében, amely mindenkit megmar, aki utjába akad. Csakis egy ilyen magát sehonnainak tartó anarkistagyilkolhatta meg Umberto királyt, nem pedig egy olasz hazafi, mert ez nem emelt volna kezét nemes, fenkölt lelkű királyára, a ki az olasz nemzetet egységessé tette s a sok apró olasz államból egy világhatalmi jelentőségű olasz birodalmat alkotott s maga is vérét ontó vitéz katonája volt az olasz egység megteremtésének.

A merényletet nem úgy kell fölfogni, mint Olaszország mai súlyos viszonyainak kifakadását, mert nem egyéb ez az undok tett, mint egy örült szektának gyalázatos tette. Az olasz nemzet

pedig fogadja az összes nemzetek között hü szövetséges társának, a magyar nemzetnek, őszinte részvétét.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

es. és kir. udvari szállító magkereskedése

Budapesten, VI. ker., Andrassy-ut 23. szám.

A gabona értékesítése.

Az aratók letették elvásott kaszájukat. A gabona csürbe, asztagba van hordva s ország-szerte megkezdte a cséplőgép bugó munkáját, hogy a kalászból kiverje az aczélos buzát. Most következik a gazda legfontosabb és legtöbb gondot adó munkája: a gabona értékesítése. Jól tudjuk, hogy a gabona értékesítés ma tisztán a tőzsde kezében van, mely ügynökeivel behálózza az országot, fölkeresi a gazdát és megveszi tőle a gabonát a budapesti tőzsdén jegyzett árak szerint. De hát ki csinálja a tőzsdén az árakat? Ugyanazok, akiknek ügynökei a gabonát a vidéken megvásárolják. Így tehát egészen világos, hogy a tőzsdének érdekében áll a gabona árát alacsonyan jegyezni, mert akkor a vidéki gazdának is olcsóbb árat ígérhet és a gabonát olcsóbb áron meg is kaphatja.

Mondhatná valaki, hogy nem egészen így van a dolog, mert a gazda csak annak adja oda a gabonáját, akinek akarja és csak akkor, amikor érte egész évi fáradságát kifizető árat nyer. Részben igaz is, de nem egészen. Mert mit csináljon a gazda az adójával, az adósságával, a ruhára valóval és mindenféle más egyéb szükségletei kielégítésével, melyeket mind az aratás utánra hagyott s melyeket mind az aratás után kell kielégíteni, mert ezeket mind az aratás után egyszerre követelik tőle. A gazda tehát pénzszükségben van és mert aratás után van neki mit eladnia, bizony kényszerülve van eladni még akkor is, ha a gabona ára alacsony.

Ennek a kényszerű eladásnak a kárát már mindenfelé látjuk; de látjuk azt is, hogy a külső országokban a bajt igyekeznek gyógyítani és olyan intézményeket létesíteni a gazdák javára, amelyek lehetővé tegyék azt, hogy a gazda mindjárt aratás után ne legyen kénytelen eladni a gabonáját, hanem várhasson vele addig, amikor jobb árakat kaphat. Németországban az állam segítségével már alakultak ilyen értékesítési szövetkezetek, melyek útján a gazda eladhatja a gabonáját, amikor is a szövetkezet alig számít valami hasznot, minek következtében a gazda majdnem azt az árat kapja meg, amit érte a közvetlen fogyasztó: a molnár, vagy a sörgyáros fizet. Ezenkívül ezeknek a szövetkezeteknek nagy raktáraik vannak, melyekbe a gazda berakhatja a gabonáját s ha rossz az ára nem adja el, hanem vár a jobb áralakulásra és addig, hogy a gazda szükségben ne maradjon a gabonájára a szövetkezettől alacsony kamatra előleget kap, amikor is a gazda azután egyideig elvárhat a gabonája eladásával. Előnyös ezeknél az értékesítési szövetkezeteknél a kisgazdára az is, hogy az oda beraktározott gabonát a szövetkezet gőzerővel nagyban olcsón kitisztítja és gondozza,

továbbá, hogy e szövetkezet az eladásokat mindig nagyban teljesíthetvén, mindenkor jobb árakat kaphat.

Persze az ilyen szövetkezeteknek áldásos hatása akkor lesz igazi, ha az országban mindenütt vannak úgy, hogy könnyen hozzáférhetőek, de a szövetkezeti raktárak fölállításához és a szükséges hitel nyújtásához nagyon sok millió korona szükséges. Ezt magánosok nem is csinálhatják meg, hanem csakis az egész gazdaközön-ség, ha egyetért, ha szövetkezik, mert ebben az esetben az államnak hathatós támogatását is méltán megkövetelhetik.

A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“, melyben az ország minden valamire való egyesülete befoglaltatik, már a múlt télen fölvette az értékesítési szövetkezetek eszméjét, a földművelésügyi kormányt föl is kérte, hogy ezen kérdést megoldásra vigye. Ennek köszönhető, hogy a földművelésügyi miniszter már a külföldön tanulmányoztatja a kérdést, hogy legközelebb törvényhozási uton fogjon hozzá. Annál szükségesebb az, mert a Párisban mostanában a világ minden részéből összegyűlt gazdák értekezlete is a gabonaértékesítés bajait a szövetkezeti értékesítés által mondotta ki orvosolhatónak és így el lehetünk rá készülve, hogy minden országban meg fogják kísérelni.

Ha a gabonaértékesítés szövetkezeti alapon létrejön, akkor a gazdáknak is egyik legnagyobb gondjuk elesik, mert meg lehetnek róla győződve, hogy gabonájukat a viszonyoknak valóban megfelelő lehető legelőnyösebb áron fogják értékesíthetni.

A kilencszázados ünnep.

Megirtuk, hogy a magyar szent korona, a magyar királyság megalapítása és a kereszténység fennállása kilencszázadik évfordulóját méltó ünnepélyességgel készül megülni a magyar nemzet. Az augusztus 15-iki ünnepségre a kormány és főpapság, valamint a magyar társadalom különböző rétegei egyaránt lázas sietséggel készülnek elő. Nemcsak az ország szívében, de a püspöki székhelyeken, nagyobb városok és községekben nagy ünnep lesz a kilencszázéves évforduló. Budapesten augusztus hó 17-én kezdődik az országos katolikus nagygyűlés, melyre egyesek, társulatok, testületek nagy számmal sietnek jelentkezni. Jelentkezni lehet augusztus 10-ikéig a Budapesti katolikus kör irodájában (IV. ker., Molnár-utca 11.). A nagygyűlés első napja pénteki napra esvén, Vaszary Kolos biboros hercegprimás e napra a böjt megtartásának kötelezettsége alul fölmentette a nagygyűlés tagjait, akik négy korona tagdíjat fizetnek; a szegényebb néposztálynak elengedi az

előkészítő-bizottság a tagdíjat, mely különben kedvezményes utazás és ellátásról is gondoskodik a vidéki tagok részére.

A budapesti Szent-István-napi ünnep is fényesebb lesz az idén a szokásosnál. Ezer és ezer zarándok érkeznek e napon Budavarába, hogy leboruljon a szent király áldó jobb keze előtt.

Magyarország biboros hercegprimásának székhelyén, Esztergomban szintén nagy fényvel ünneplik az évfordulót. Ugyanakkor leplezik le a Szent-Háromság-szobrot, mely alkalommal Frigyes főhercegnek, ő Felsége a király képviselőjének diszes sátor fog a város felállítani. A jubileumi körmenetben résztvevők, ünnepi emlékjelvényt fognak viselni, mely az öt-koronások nagyságában hazánk nagy czimerét tünteti fel a következő körirattal: balról: Istenünk, — jobbról: Hazánk. Alul: Esztergom, 1900 augusztus 15. Az esztergomi ünnepélyen részt vesznek a környéki megyék, városok főispánjai, hatóságai stb.

A kereszténység 900 éves jubileumát az ősi koronázóvárosban, Székesfejervárott is nagy ünnepélyvel fogják megülni, melynek előkészítésén most fáradozik a rendező-bizottság.

A 900 éves jubileumi ünnepély tehát, amint az előjelekből ítélni lehet, a magyar keresztény világ méltó nagy ünnepe lesz.

Darányi és a gazdák.

Nemrégiben egy, a fővárosban megjelenő német nyelvű napilap heves támadást intézett *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter ellen a miatt, hogy a párisi nemzetközi gazdakongresszus alkalmával tartott társasbédén a miniszter a mezőgazdasági érdekek diadalára üritett poharat. A miniszternek a fehér asztalnál elhangzott pohárköszöntője korántsem szolgáltatott alkalmat arra, hogy tevékeny és a mezőgazdasági érdekekért lelkesedő földmivelésügyi miniszterünk azzal a váddal illetessék, hogy az ipar- és kereskedelem-érdekeket semmibe sem veszi, vagy azok hátrányára kezelné a mezőgazdaság ügyeit. Mindamellet a fent említett német lap folyton, nap-nap után hirdeti *Darányi* miniszter bukását, semmi alappal nem bíró föltevéseket hozva fel okául annak, hogy a népszerű miniszter miért kénytelen oda hagyni a bársonyszéket.

A német ujság fészkelődése azonban ne higy-

jük, hogy a földmivelésügyi miniszternek az állását meggyöngíteni képes volna. Sőt ellenkezőleg: mint egy erős fal, úgy tömörül a gazdaközönség *Darányi* mögé, mint olyan miniszter mellé, aki kötelességét lelkiismeretesen teljesíti s néhány évi működése alatt a gazdákra nézve üdvös törvényjavaslatok egész sorozatát terjesztette a törvényhozás elé. Benyújtott törvényjavaslataival, melyek jórésze már törvényerőre emelkedett, évtizedek mulasztásait és hibáit orvosolta. A nem rég még semmibe vett, mellőzött kisgazdaközönség fölsegélyezésére oly intézményeket teremtett, melyek mind elősegítik a kisgazda boldogulhatását, megélhetését.

Mindezt jól tudja a gazdaközönség, amely hiven kitart tevékeny minisztere mellett s nem fogja engedni, hogy az érdekében annyit fáradó miniszter áldozatul essék kicsinyes, saját hasznát leső érdekek aknamunkájának. A gazdaközönség nem fogja engedni, hogy *Darányi* miniszter távozzék arról a helyről, ahonnan annyi jót tett, annyi üdvöset alkotott a sok bajjal küzdő magyar mezőgazdaság részére. Ezt bizonyítják, erősítik meg azok a táviratok, melyeket gazdasági egyesületek és egyéb társadalmi testületek hozzá intéznek támadtatása alkalmából. A gazdaközönség hálával veszi körül miniszterét, akinek oly sokat köszönhet s nem engedheti meg azt, hogy igaztalanul megtámadtassék.

Szövetkezeti tanfolyam.

A földmivelésügyi miniszter segélyével két hétig tartó tanfolyam volt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Köztelek nevű palotájában. Ezen a tanfolyamon lelkészek és községi tanítók vettek részt, hogy elméletileg és gyakorlatilag megtanulják azokat a teendőket, amelyek a szövetkezetek alakításával, vezetésével és kezelésével járnak. A tanfolyamot elvégzett 33 lelkész és tanító hivattva van, otthonába visszatérve, a szövetkezetek alakításának apostolává válni és a megalakítandó szövetkezetek vezetésére utmutatással szolgálni. A tanfolyam berekesztése valósággal ünnepély számba ment. Megjelentek a hallgatókon és a tanárokon kívül *Seidl* Ambrus, az Országos Központi Hitel-szövetkezet vezérigazgatója, Gróf *Károlyi* Sándor, *Ivánka* Oszkár, a „Hangya“ központi fogyasztási és értékesítési szövetkezet elnökei, továbbá *Rubinek* Gyula és *Szilassy* Zoltán, az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület titkárjai és mások. *Seidl* Ambrus lelkes szavakban köszönte meg a hallgatók szor-

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

➡ Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE. ➡

galmát és a szövetkezeti ügyek iránt tanusított buzgalmát, Gróf *Károlyi* Sándor a hallgatókat a további működésre buzdította és szép szavakban fejtette ki a szövetkezeti eszmének fontosságát és a szövetkezeteknek a nép életére gyakorolt gazdasági és erkölcsi fontosságát. A szövetkezeti tanfolyam hallgatói nevében *Tóth* Lajos, lenti róm.-kath. plébános és *Lőrinczy* István, felső-rákosi unitárus lelkész mondottak köszönetet a földmivelőügyi miniszternek, a Központi Hitelszövetkezetnek és a „Hangya” közp. fogyasztási és értékesítési szövetkezetnek a tanfolyam rendezéséért és a tanároknak fáradságos munkálkodásukért. A tanfolyam befejezése után a résztvevők tanáraikkal együtt testületileg lefotografáltatták magukat, a mely képet lapunk más helyén adjuk. Vajha azok az eszmék, melyeket a tanfolyam hallgatói magukba szíváltak minél előbb és minél szélesebb körben megteremnének gyümölcsüket és a szövetkezetek fejlődése terén a hozzájuk fűzött várakozásnak teljesen megfelelnének.

A bolgár zsidók.

Romániából valóságos népvándorlást rendeznek a zsidók. A romániai kormány szigorú letelepedési törvénnyel és az uzsoráskodás üldözésével lehetlenné teszi, hogy az oda ujonnan bevándorlott zsidók boldogulhassanak. Ezért a zsidók nemzetközi intézete: az *Alliánsz Izraelit* (Zsidó-Egyesület) elhatározta, hogy Romániából a zsidókat az észak-amerikai Kanada-államba kitelepíti. Az *Alliánsz-Izraelit* föllovalta tehát a romániai zsidókat a kivándorlásra és a múlt héten külön hajókon és vonatokon 200—300 férfiból, asszonyból és gyermekből álló csoportokban hozta Magyarországon keresztül Bécsbe és Hamburgba. Ámde Bécsbe érve, kiderült, hogy a teljesen vagyontalan kivándorlóknak az *Alliánsz* nem tud annyi segítséget adni, hogy onnét tovább utazhassanak. Az osztrák kormány tehát azokat, akiknek a továbbutazásra elegendő pénzük nem volt, visszatolonoztatta. A múlt héten egy külön hajó 360 romániai zsidó kivándorlóval Budapestre érkezett. Haza nem mehettek, mert a romániai kormány a határon vissza nem eresztette őket, így tehát Budapesten tábort ütöttek s a budapesti zsidó hitközség gondoskodik ellátásukról addig is, míg a budapesti zsidó hitközség körében összegyűjtik azt a 70,000 korona összeget, amely ezeknek a kivándorlóknak Kanadába való utazási költségekre szükséges. Nem lehet feladatunk, hogy egy idegen állam eljárásába beleavatkozzunk, de a humanizmussal nem tartjuk összeegyeztethetőnek azt, hogy a kivándorlott zsidókat, midőn azok hazájukba visszatérni akarnak vagy kénytelenek, Románia a határán be nem eresztí. Mert mit csináljunk mi ezekkel az elemekkel? Épen azért csak helyeselnünk lehet, hogy a miniszterelnök a külügyminiszter útján jegyzéket intézett a romániai kormányhoz, amelyben

a visszatolonozott kivándorlók visszafogadását sürgeti s amelyben tudtára adja, hogy a vagyontalan kivándorlókat Magyarország határán be nem eresztí; nehogy ezeknek ellátásáról a magyar kormánynak, vagy közönségnek kelljen gondoskodnia. Magyarországon a vagyontalan magyarok alig tudnak megélni, az idegenek eltartására sem pénzünk, sem kedvünk nines.

KÜLFÖLD.

Khinai háboru. Hogy furfangosak a khinaiak, azt tudta az egész világ, de hogy ekkora mértékben furfangosak, azt nem hitte volna el a sárgabőrű, czopfos khinézerekről senki. A múlt héten szüntelen hangoztatott azon távirat, melyet az amerikai követ Conger küldött Pekingből, most kisült, hogy hamisítvány, még pedig khinai hamisítvány, de amelyről Congernek tudomása sines. A Khinából jövő táviratok minden nap más és más formában adják elő a khinai bonyadalom állását. Mint megtörtént tényeket, a következőkben foglaljuk össze:

Tienczint az európai csapatok bevették, a város meghódolt, de a khinai csapatok futva menekültek Peking felé. A Pekingben lakó követek sorsáról a hány távirat, annyiféleképen szól. Csak az bizonyos, hogy a német követet, Ketteler bárót meggyilkolták és a követségi palotákat ostromolták. Hogy hányan haltak meg? kik haltak meg? vagy épen mind legyilkoltattak? azt tudni most nem lehet. Az európai csapatok Tienczin bevételé után mindjárt elindultak Peking felé, hogy az ott lakó európaiakat megmentsék. A khinai kormány viselkedése teljesen kétszínű, az alkirályok ügyesebben hazudnak a mi sátoros ezigányainknál s épen ezért sürgősen tartjuk azokat a zavaros táviratokat ismertetni, amelyek minden nap más alakban terjesztik a valótlanosságokat.

A német had, melyet a német császár küldött, utban van és ez mindenesetre nagy változást csinál, ha megérkezik, mert nem követi az eddigi tartózkodó viselkedést, hanem határozottan lép föl a khinaiak ellen.

Egy Sanghaiban megjelenő német lap július 22-éről kelt számában a következőket olvassuk a Zenta osztrák-magyar hadihajó legénységéről:

A második erődöt osztrák-magyarok és oroszok támadták meg. Egy osztrák-magyar matróz ráírnyitott egy khinai ágyut a harmadik, ugynevezett déli erődre s bár nem ismerte az ágyu kezelésmódját, mégis már az első lövéssel sikerült felrobbantania egy nagy puskaoros tárházat. Szörnyű, körülbelül kétszáz méter magas lángoló füstoszlop lövellt a levegőbe, gőzzel és felhányt földdel keveredve; az erőd romja tömérdek khinai katonát temetett maga alá. A robbanás ereje olyan hatalmas volt, hogy a Pajhó vizén a légnyomás megemelte a hajókat. Nyomban a robbanás után az osztrák-

magyarok s a németek megrohanták a rombadőlt erődöt. A még életben maradt khinaiak futva menekültek, nagy csapatokban szaladva a negyedik erődbe.

Angol-bur háboru. Mi remélünk a szabadságharcos burok további győzelmeiben, mert rokonszenvezünk azzal a derék néppel, de mult heti tudósításaink nem a legfényesebb jövőt jósolnak és kevés reményt engednek azon feltevésünknek, hogy a burok győzni fognak. *Prinslow* bur tábornok 5,000 emberével megadta magát és letette a fegyvert *Hunter* angol tábornok kezébe. Ez a hír, ha valónak bizonyul, mindenesetre nagy jelentőséggel bír a burok szabadságharcának továbbfolytatására. Egy londoni távirat részleteket is közöl a fegyverletételről. Elmondja, hogy a kapitulált bur sereg között ott van a vicksburgi komandó 550 embere. Ezekkel 1500 ló, 2 ágyu és 50 koesi jutott az angolok kezébe. Sok bur átkelt a Naunpoortsnecken, hogy ott *Macdonal* angol tábornoknak adja meg magát. De vannak még igen jelentékeny bur csapatok, melyek tovább folytatják a harcot.

Roberts lord angol fővezér visszavonult Pretóriába és beszüntette a további előnyomulásokat. Ujabb csapatokat is küldtek a harcra, tehát a 218 ezernyi angol hadsereg még most sem érezi elég erősnek magát a csokély bur néppel szemben. Mult heti táviratok megemlékeznek *Roberts* lord azon rendeletéről is, melyben kijelenti, hogy a bur nőket, ha a harc vonalon belül találtnak, mint ellenséget fogják tekinteni. Erre az adott alkalmat, hogy a női komandóval, mely egy kis hadsereget tesz ki, igen élénk ütközete volt az angoloknak. A bur asszonyok derekasan viselték magukat a fegyvertűzben s így beválnak ellenségnek az angolok előtt.

Az angol hadat gyarapítják, erősítik, hát a szegény burokat ki segíti? A bur szabadságharcosok küldöttsége hasztalan jár országról országra, mert az igazságnak nem akad védelmezője az egész világon. Mi magyarok is így voltunk szabadságharcunk alatt, a kormányok csak hirdetik, de nem követik az igazság eszméjét. Még sok vér fog elfolyni Dél-Afrikában, de a vég csak az lehet, hogy a művelt világ szemeláttára eltíporja a nagy a kicsit, mert ez az erősebb joga, de aljas, hamis jog.

Az olasz király meggyilkoltatása.

Umbertó olasz király *Julius* 29 én *Monzában* az anarkisták áldozata lett. A király este megjelent a tornaverseny díjainak kiosztásánál s abban a pillanatban, midőn első hadsegédével *Kocsijára* szállt, a közönség köréből négy revolverlövést tettek az uralkodóra, aki szíven találva pár perc múlva meghalt. A gyilkos merénylőt letartóztatták, *Angelo Bressinek* hívják és *Bratóba* (Toskana) való.

A gyilkosság részletei.

Umbertó király a *monzai* polgármester meghívására vett részt a kerületi tornaünnepen, hova 9^{1/2} órakor érkezett; a mutatványok után elvonultak előtte a sorok és díjazottak, akiknek a király maga adta át a díjakat, hozzájuk néhány barátságos szót intézve. Tíz órakor volt vége az ünnepségnek s a király elbucszuva az ünnepi bizottságtól, *Kocsijába* szállott. Abban a pillanatban, amikor fogata megindult, az éljenző tömegeből kivált egy sápadt arcú, fekete ruhájú fiatalember, a *kocsihoz* sietett és revolveréből négyszer rálőtt a királyra. A király az első lövés után fölugrott üléséről, de már a második lövés után *Umbertó* elhalványodott s azt mondta *Kocsisának*:

— *Avanti, avanti!* (Előre! előre!)

A főhadsegéd rémulve tudakozódott a királytól, ki azt mondta, nincs semmi baj. Most dördült el a harmadik lövés, melynek golyója a király szívébe hatolt. A király fölállott, mintha el akarná háritani a lövést, de csakhamar visszahanyatlott, egész teste megrándult és halálsápadt arccal mondta:

— *Végem van, szíven találtak!*

A *Kocsis* ostorával a lovak közé csapott és villámsebessen elhajtattott. A *Kocsi* közelében levők a gyilkosra vetették magukat, a tomboló és ordító embereknek egész tömege verődött össze, a mely, miután nem sikerült a gyilkost azonnal megfogni egymást ütötte, verte, ököllel, bottal. Végre a csend öröknek sikerült a gyilkost kézrekeríteni. *Ruhája* össze volt rongyolódva, teste több sebből vérzett és a csendörök csak minden erejük megfeszítésével tudták a fiatal gyilkost a tömegeből kiszabadítani és a legközelebbi csendőrállomásra vinni.

Csak most dördült el a negyedik lövés, mely már ezéjját tévesztette. A király kísérőit leirhatatlan rémullet fogta el; *Ponzovaglia* miniszter megragadta

A FÜGGETLEN UJSÁG

Kiadóhivatalában

Budapest, IX., Üllői-ut 25., „Köztelek“

Bérmentes küldéssel együtt.

KAPHATÓ:

Honszerző őseink Históriaja.

Ára 40 fillér.

Kossuth Emlék

Irtá: CLAIR VILMOS.

Füzzött példány ára 40 fillér. Vászomban kötve ára 60 fillér.

Karikás János Amerikai Kalandjai.

Ára 50 fillér.

a király fejét és karjára fektette. A király néhány-szor fájdalmasan nyöszörgött és a mikor a fogat a villa kapujához érkezett, Umberto miniszterének vállára hanyatlott és meghalt.

Mikor a monzai kastély kapuján beért a fogat, kiemelte a királyt két tábornok a kocsiból s egy földszinti terembe vitte. Alig egy-két perczel a holttest megérkezése után két orvos jött, a ki azonnal megállapította, hogy az egyik golyó a király szívére éppen közepén furta keresztül és halálát okozta. Néhány pillanat múlva megérkezett Erba udvari orvos is, a ki szintén már csak a halált állapíthatta meg.

Ebben a pillanatban berohant a terembe Margit királyné. Színéből egészen ki volt kelve s alig tudott a lábán állni.

— Mi történt? Mondják meg mi történt? rival az orvosokra.

Az orvosok haboznak. Ekkor a királyné tekintete ráesik férjének halovány arcára, fölsikolt és egy pillanat alatt megérti, milyen borzasztó dolog történt.

— Mentsék meg férjemet! Mentsék meg nekem, az Istenre kérem, könyörgött az orvosoknak. Leirhatatlanul borzasztó pillanat volt ez. Végre Erba rászánta magát, hogy teljesíteni fogja szomorú kötelességét és kiméletesen elmondta a királynénak, mi történt. A szegény asszony sirógöresöt kapott és összerogyott, aztán az udvarhölgyektől támogatva, fölemelkedett s elrendelte, hogy férjének holttestét hálósobájában tegyék ravatalra.

— Nála akarom az éjszakát tölteni, imádkozni akarok érte.

A gyilkos.

Umberto gyilkosa Gaetano Bressi, 1869. nov. 10-én született Pratóban, foglalkozására nézve selyemszövő. A merénylő vad és elszánt ember, akit kihallgattak még azon éjjel, aki kijelentette, hogy anarkista; Amerikából jött, a gyilkosságot a királyság elleni gyűlöletből követte el; Amerikából csak azért tért vissza, hogy a királyt meggyilkolja. Tagadja, hogy ezinkostársai volnának. A király sebeinek egyike szélesebb s ebből az orvosok azt következtetik, hogy két különböző revolverrel követték el a gyilkosságot. Umberto gyilkosa épúgy megmenekül a halálbüntetéstől, mint Luccheni, boldogult Erzsébet királyné gyilkosa. Olaszország ugyanis nemrég eltörülte a halálbüntetést.

Umberto király élete.

Umberto Rainer Károly Emánuel János Mária Ferdinánd Jenő, Olaszország királya, II. Viktor Emánuel és Adelhaid osztrák hercegnő fia, szül. 1844. március 14. Részt vett az 1859. és 1866-iki osztrák háboruban és a kusztozzai csatában egy hadosztályt vezényelt. Róma annektálása után (1870. szept.) parancsnoka lett a fő- és székváros őrségének. 1868. ápr. 22. nőül vette bájos rokonát, Margit szavójai hercegnőt (szül. 1851. nov. 20.), kitől 1869. nov. 11. egyetlen fia, Viktor Emánuel nápolyi herceg született; ez 1896. aug. 19. Ilona montenegrói hercegnőt vette nőül.

A politikába Umberto atyja életében nem avatkozott, ámátor 1872. a berlini udvarban tett látogatása a Hohenzollern és a szavójai fejedelmi családok 1866. óta fennálló barátságát még bensőbbé tette. Atyja halála óta (1878. január 9) Umberto szigorú alkotmányos szellemben gyakorolta királyi jogait és takarékoságával, valamint példás családi életével jó példát adott népének. Több ízben (igy 1878 november 17 Passanante) merényletet intéztek ellene, melyek egyike sem sikerült. 1893 áprilisban ezüstmenyegzőjét ülte meg, a német császár és neje s több fejedelmi vérből született vendég jelenlétében. Királyunk Rainer főherceg által képviseltette magát szövetségesének, a hármasszövetség tagjának családi ünnepén. Az egységes olasz királyság megalapításának 25-ik évfordulója (1895) újra alkalmat szolgáltatott a nemzetnek hódoló ünnepélyekre. Umberto király a külső politika terén súlyos viszonyok közt is megmaradt a hármasszövetség tagjának, mint ezt az 1897. november havában végbement monzai találkozás is bizonyítja, amelyen Goluchowski osztrák-magyar külügyminisztert fogadta.

Umberto holttestét Rómába viszik és a Pantheonban helyezik örök nyugalomra.

Az új király.

III. Viktor Emánuel trónörökös, Umberto egyetlen fia, Montenegróban volt, kit táviratilag hívtak Olaszországba.

Saracco miniszterelnök összehívta a minisztertanácsot, mely értesítette a trónörökösöt a gyilkos merényletről s kérte, hogy foglalja el atyja trónját. Az olasz csapatok már le is tették az új királynak a zászlóesküt.

A külföld részvéte.

A királygyilkosság hírére Európaszerte lázas izgatottsággal fogadták. Fejedelmek, koronás fők, államok egymás után fejezték ki részvétüket a gyászba borult királynőnek és az olasz nemzetnek. Ősz királyunkat mélyen megrendítette hű szövetségesének és barátjának elhunytja, hosszú részvét-táviratot küldött az olasz királynőnek és elrendelte, hogy az Umberto nevét viselő gyalogezred küldöttség által legyen a temetésen képviselve.

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése 1900. július hó végével lejárt és akiknek mult számunkhoz csatoltan postautalványt küldöttünk, felkérjük, hogy előfizetésüket ezen utalvány felhasználásával mielőbb megújítani sziveskedjenek.

A „Független Ujság” kiadóhivatala.

A király a gödöllői leányiskolaért. A király legutóbbi gödöllői látogatása alkalmával megtudta Priezsinszky József plébánostól, hogy az ottani leányiskola már nem képes befogadni a növendékeket. Másnap elhívták a plébánost a kabinetirodába, a hol tudtul adták neki, hogy a király a saját költségén a legrövidebb idő alatt új leányiskolát építtet s az az óhaja, hogy abban apácák tanítsanak.

E. Kovács Gyula emlékünnepe. A Petőfi-ünnepély alkalmával elhunyt E. Kovács Gyula emlékezetére július 28-án Kolozsvárt a temetőben nagy közönség jelenlétében ünnepély volt. A Himnusz eléneklése után Szentgyörgyi István beszédet mondott és a szintársulat koszoruját tette le. A Petőfi-társaság és az Erdélyi irodalmi társaság koszorúit Versényi György helyezte el. Végül Kovács „Kétszer nyílik az akácza virága“ ismert dalát énekelte el a dalkör.

Nagy tűz a vidéken. Oroszhegy udvarhelymegyei községben július 29 én nagy tűz volt, mely 52 gazdának összes gazdasági felszerelését megsemmisítette. A tűz a község mellett támadt, a lakosság egy része nem akarta oltani s dr. Demeter főszolgabirónak esendőrokkal kellett őket a tűz oltására kényszeríteni.

Meghalt a gyermeke után. Hajdu Sándor dombovári lakos fiatal felesége, született Beberika Borbála, július 25-ikén Gölle község határában agyonlőtte magát. Már előtte való nap arra kérte a férjét, hogy haljanak meg együtt mind a ketten, de Hajdu Sándor ebbe nem egyezett bele. Az asszony erre elnevelte magát s azt mondta, hogy csak tréfát üzött s ezzel a férjét megnyugtatta. Másnap azonban azzal az ürügygyel, hogy a Gyalánban lakó nővére látogatására megy, eltávozott hazulról s utközben agyonlőtte magát. Tettét elhalt kis leánya után való bánatában követte el.

Gazdag koldus. Székesfejérváron meghalt a minap szívszélhűdés következtében egy Kálmán Éva nevű öreg koldusasszony. Mikor lakását átkutatta a rendőrség, arra a meglepő tapasztalatra jutott, hogy a koldus asszonynak szép vagyonszáma volt, amiről azonban soha sem szólt senkinek. A sok piszkos, szennyes ruha között elrejtve találtak vagy ötven darab szebbnél-szebb női fehérneműt több selyemruhát, 82 korona készpénzt, egy 500 forintról szóló kötelezvényt és egy 3953 korona 97 fillérről szóló városi takarékpénztári könyvet.

Népszavazás Csongrád megyében. Vadnay főispán kezdeményezésére érdekes mozgalmat indítottak meg Csongrád megyében a járások főszolgabirái. Nevezetesen a csongrádi járás főszolgabirája elhatározta, hogy járása községeiben az adófizetőket meghívja értekezletre, melyen végig tárgyalják a jövő évi községi költségvetés minden egyes tételét, mielőtt a költségvetés a közgyűlés elé kerülne, hogy így az adófizetők elmondhassák panaszait és észrevételeiket megtehessek. Csongrád községnek 180 adófizető gazdáját minap hívta össze Mátéffy Kálmán főszolgabíró és reggel 9 órától este 6 óráig a legnagyobb érdeklődéssel tárgyalták le a 118 százalékos községi költségvetést és nagy örömet okozott, hogy sikerült nekik azt mintegy 30 százalékkal leszállítani. A gazdák remélik, hogy egy-két év múlva a községi költségvetést leszállíthatják 50 százalékra. Vadnay főispán Szentés adófizetőit négy ilyen értekezleten oktatta ki arra, hogy 105 százalékos költségvetésükből 25 százalékot sikerült kiküszöbölni.

Százesztendő ember. Érdekes születésnap ünnepség volt a minap Módos községben. Pentz János, a község patriárkája ünnepelte meg születése napjának századik évfordulóját nagyszámu unokája, dédunokája és ükunokája körében. Az öreg még mindig javakorbéli embernek érzi magát, jól lát és hall, pompás az étvágya és sokkal fiatalabbnak látszik, mint legifjabbik leánya, aki jelenleg 66 éves.

Életmentő ügyvéd. Csölösztő község mentén a Dunában fürdött július 26-án Pataky József magánhivatalnok. Nem ismerte a víz lejtős mélységét s csakhamar elbukott és fuldokolni kezdett. A parton lévő társaságnak egyik tagja, Csáder Ernő dr., es.-somorjai ügyvéd ruhástól utána vetette magát s kimentette a fiatal embert.

A bur küldöttség Párisban. A bur nemzet küldöttsége, a mely végigjárta Amerikát és Európa főbb városait, hogy a béke érdekében közbenjárást kérjen, most tudvalevőleg Párisban tartózkodik. Leyds dr. transzváli ügyvivő bemutatta a bur küldöttséget Loubet elnöknek, a ki külön kihallgatáson fogadta őket.

Méregkeverő nők. Szabadkán Bajnai Pált, Vojnics Sándor orsz. képviselő lovászmesterét két kétéves nő borba kevert méreggel megmérgezte, pénztől és ékszerétől megfosztotta. A rendőrség a két méregkeverő nőt elfogta, lakásukon házkutatást tartottak, sok mérget találtak. A jómadarak több efajta mérgezési kísérletet bevallottak.

Hamis ezüst forintosok. Nagy-Szeben környékén egy idő óta hamis ezüst forintosok vannak forgalomban. Egy Suszter József nevű munkás mutatott be a napokban ily hamis pénzt, melyet állítása szerint Sackolta Bonolosi Vöröstorony községbeli vállalkozótól kapott munkadíj fejében. A járásbíróság megindította a nyomozást.

A gyilkos hőség. Szarvas vidékén a múlt napokban óriási hőség uralkodott. 33 fok volt a meleg Celsius szerint s ily nagy hőségre öreg emberek is alig emlékeznek. A mezői munkások közül igen sokat ért napszúrás s kettő bele is halt. A eséplést már megkezdtek s az eredmény jobb a tavalyinál.

Elégett termés. Szabad-Szálláson nagy csapás érte azokat a gazdákat, akik mintegy 3000 kereszt gabonájukat az ugynevezett „Muszaj-kert“-be hordták, hogy ott kicsépeljék. Id. Hegedüs István pipájából ugyanis egy szikra a gabonaneművel megvakított kocsira pattant, azt meggyújtotta s innen a tűz átesapolt a keresztetekre is, úgy hogy csakhamar az egész lángokban állott. Elégett az ott levő eséplőgép és a munkások ruhája is.

A székely kiállítás bezárása. Marosvásárhelyen aug. 31-én zárták be a székely kiállítást. A kiállítás igen gazdag volt és a székely iparkamara létesítette kizárólag azokból az iparcikkekből, amelyek a Székelyföld saját termékei. A kiállítást Hegedüs Sándor miniszter nyitotta meg s a megnyitás óta, helyből és messze vidékről igen sokan látogatták.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A tarlószántásról.

A gazdák már jórészt elkészültek a gabona-hordással, volt is rá oly jó idő, hogy jobbat már kívánni sem lehetett volna. Üresen áll a tarló, legföljebb a marha járja, de az sem talál már rajta semmit, mert ha egy-egy kalász el is maradt a kepés után, felszedte a jószág és a madár az első napon.

A tarlón tehát nincs már mit keresni, azt a jó gazdának nem szabad egy napig sem megtűrni, hogy a tarló szántatlanul maradjon, hanem betakarodás után, amint ideje engedi, a tarlót le kell szántani.

A tarló leszántását nem ok nélkül csinálják már régóta az okosan gazdálkodók, nem ok nélkül buzdítjuk mi is a gazdákat ezen fontos gazdasági munkára, miután annak hasznosságát, fontosságát senki kétségbe nem vonhatja.

Lássuk tehát röviden a tarlószántásnak elvitázhatalan hasznosságát. A tarlókról, mint tudjuk, nemcsak a gabonát vágtuk le és takarítottuk be, hanem levágtuk ott az azon levő és megérett gyomokat is. A megérett gyomok magvai, mint tudjuk, oly gyengén ülnek fészkeikben, hogy a legesekélyebb rázkódtatásnál kiperegnek, kihullanak. A szabad szemmel alig látható, kipergett magvak ellepik, ugyszólván beterítik az egész tarlót. Már most, ha ezen gyommagvakat rövid idő alatt alászántjuk, ugy a legkisebb eső után is az amugy is átmelegedett földből rövid idő alatt kibujnak, kikelnek, beborítják az egész szántást s ha vető előtt újra szántunk, akkor a gyomokat leszántván, mind elpusztítjuk. Míg ha a tarlót meg nem szántottuk előbb, hanem a vetőszántással hozzuk a földbe a gyommagvakat, akkor azok a vetéssel együtt kikelve, vetésünket teljesen el fogják gazosítani.

A tarlót csak 2-3 hüvelyk mélyen szabad leszántani. Evvel két hasznot hajtunk. Az első haszon abban nyilvánul, hogy a gyommagvak kikelve, elveszettek mondhatók, miután azok az őszig meg nem érhetnek s ha nem is lesznek alászántva, már magot nem hoznak, tehát nem szaporodhatnak tovább.

A másik igen fontos haszna a tarlószántásnak pedig az, hogy a leszántott tarlóban a gyom rövid idő alatt rohamosan szaporodik, növekedik, bezöldül, elborítja az egész szántást. Ha az ősz folyamán ezen gyomokat újólág leszánjuk, ez nemcsak teljesen elirtja a gyomokat, hanem egy gyöngye trágyázással felérő zöld trágyát adunk földünknek, miután

a leszántott buja növésű gyomok, dudvák a tavaszig a földben elkorhadnak és arra ezen elkorhadt növényi részek jótékony trágyázó hatással vannak. Továbbá a leszántott tarlórészek, a melyek különben buvó menhelyei mindenféle növényi ellenségek tojásainak, petéinek, miután tudvalevő dolog, hogy a tarlórészekben szoktak áttelelni ezen káros növényi ellenségek, megsemmisülnek.

Legfontosabb hatása azonban a tarlószántásnak az, hogy a föld porhanyó lesz, nem taposodik és nem áll olyan erősen össze és ebben a földben minden további munkálat sokkal könnyebben teljesíthető.

Igy tehát összefoglalva a tarlószántásnak előnyeit, elmondhatjuk, hogy a tarló leszántásával földünket a gyomtól megtisztítjuk, a földet javítjuk, trágyázzuk és végül a benne természetendő növények ellenségeinek áttelelhetését megakadályozzuk. Az okosan gondolkodó gazda, ha csak egy kis hasznot is tud a maga javára fordítani, követendi a jó tanácsot, elvárhatjuk, hogy ezen tanácsunkat, a melyből nem egy, hanem többszörös haszna van a gazdának, minden gondolkozás nélkül követni fogják.

Lukács Irán.

A békavar és annak gyógyítása.

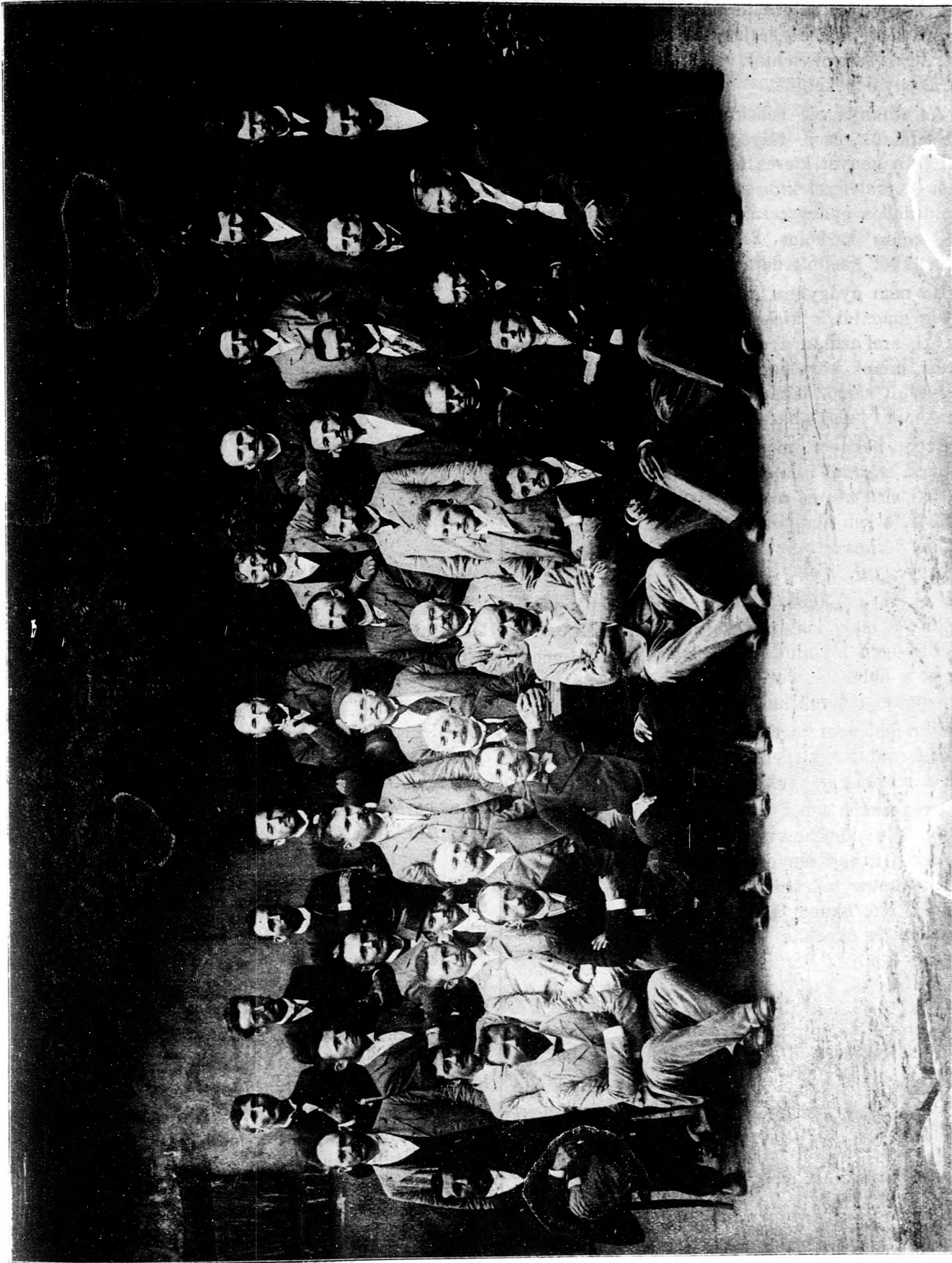
A békavar alatt a szarvasmarhák csülkei közt előforduló sebet értjük.

Most, midőn a szarvasmarha a tarlót járja, igen gyakran előfordul, hogy az egész nyáj nagy része megsántul s ha alaposan utána nézünk ezen baj okának, azt találjuk, hogy a csülkök közt részgyuladásban lévő genyes sebekkel van borítva. Ezen gyuladás oly módon áll elő, hogy a tarló erős szára megszurja, felsebzi a csülkök közt levő finomabb vékony bőrt s miután a porral, piszokkal folyton érintkeznek, tisztátalan anyagok kerülnek a sebbe, ezáltal genyesedés áll elő.

Ezen gyuladás vagy csak a bőr felületén lép fel, amidőn szelid lefolyású és pár nap alatt begyógyul, néha azonban előfordul, hogy ezen genyesedés annyira elmérgesedik, hogy az inakat is megtámadja, ugyannyira, hogy az állat meg is sántulhat.

A genyes gyuladás néha magától elmúlik, de legtöbbször gyógyítást kíván. A gyógyítást igen nehézé teszi azon körülmény, hogy a seb a körmök közt van, már pedig a legnyugodtabb marha sem engedi, hogy a fájós lábával babráljunk, ugyanezért a kötést is igen bajos ott kellő jól alkalmazni.

A gyógyításnál a következő eljárást kell követni. Mindenekelőtt a sebet alaposan ki kell mosni langyos vízzel, hogy a sebből minden piszok eltávolíttassék. Magától értetik, hogy a marhát ilyen esetben le kell dönteni, a ledöntést legjobb, ha a trágyadombon eszközöljük, olyformán, hogy azon helyet, hol a marhát ledönteni kívánjuk, száraz szalmával beterítjük, így a marha a ledöntéskor

BUDAPESTI SZÖVETKEZETI TANFOLYAM HALLGATÓI.

nem fog kemény helyre esni s nem fogja magát megütni vagy megsérteni.

A kimosott sebet megvizsgáljuk és ha azt látjuk, hogy nem súlyos természetű a baj, úgy elég, ha a marhát nem bocsátjuk ki az istállóból s pár napig, tiszta almot adunk alája és a sebet tiszta fakátránnyal bekenjük.

Az elhanyagolt sebeknél azonban már tályogokat találunk, ezen tályogokat egyenkint fel kell nyitni és a genyet kiereszteni, a sebet azután 5 százalékos karbolvizzel kimossuk. A karbolvizet legajánlatosabb a gyógyszerházból készen hozni. A sebes lábat ezután karbolos kőzba pólyázzuk és egy rossz zsákból hasított darabbal erősen bekötjük.

Ha nem gyógykezeljük beteg állatainkat, úgy a tályog magától is kinyilik, azonban a geny nem folyik ki, ami azután a még egészséges részeket is befertőzi, minek következtében a csülkök közt jókora dionagyságu vérző daganat képződik, és ez az a daganat, amit tulajdonkép a békavarnak neveznek.

Ezen békavar már csak sebészeti műtéttel távolítható el, amit állatorvos segítségével kell megtenni, aki éles kés és olló segítségével ezen békavart eltávolítja, a seb alapjára erős kötést ad, hogy oda piszok ne férhessen. Az így kezelt seb rövid idő alatt begyógyul.

Szokták a fellépő békavart még oly péppel is borogatni, a mely lassan lemarja azt, de ez hosszadalmas és igen fájdalmas. Legbiztosabb eredményt érünk el a műtéttel, a mikor is a kisarjazott békavart alaposan eltávolíthatjuk.

Ezen baj nem ragályos, de annak látszik, miután előfordul, hogy igen rövid idő alatt ez a betegség a marhák nagyrésze közt fellép.

Igyekezzünk tehát oda hatni, hogy a betegség a fellépés első idejében már gyógyítás alá vettessék, ilyenformán a bajt elnyomjuk, mielőtt oly nagy mértékben léphetne fel, ami nem csak a marha leromlását idézi elő, hanem a gyógykezelés még tetemes pénzkiadást is okozhat.

L. I.

Vegyesek.

Jó-e a fák körül a gyepek? A legtöbb gyümölcsösben látjuk, hogy a fák alatt gyepek terül el. Pedig az nem jó, ha a fát közvetlenül fű veszi körül, mert ez a csapadékot jóformán mind maga használja fel és a fa gyökereitől elvonja a vizet. Különösen a fiatal fák sínylik ezt meg, mert gyökereik sekélyebben terjednek. Ha a gyepek alatt vizsgáljuk a talajt, azt látjuk, hogy az egészen száraz, míg oly fák körül, melyek gödörrel vannak ellátva, a föld még 60 cm.-en alul is nyirkos.

MULATTATÓ.

Csillagok vagyunk . . .

*Csillagok vagyunk mi mind a ketten,
Csillagok, mik egymást kergetik,
És bolyongva a nagy végtelenbe,
Soha-soha el nem érhetik.
Mindenik egy más után sorárog
Ég és földön véges-végtelen,
Egyik ezelt ér, a másik kifárad,
És a mélybe hullni kénytelen.*

*Csillagok vagyunk mi mind a ketten,
Rád tekintek és boldog vagyok . . .
Te egy másra nézel önfeledten,
Kinek fénye . . . nem érted ragyog.
Ha majd szived vágyait elérte
Kettőnk közül egyik boldogul,
És a másik fájo szívvél érte,
. . . Mint a csillag, — csendesen lehull.*

Péterfi Tamás.

Khinai furcsaságok.

A khinai és az európai embereknek igen különböző felfogásuk van úgy az erkölcsökről, valamint a mindennapi élet dolgairól, de e különbségek távolról sem magyarázzák meg azt a nagy elkeseredést, melylyel Khina birodalmának népei törnek „az idegen ördögök“ kiirtására.

Gyakran úgy látszik, mintha a khinai szántszándékkal cselekedné annak éppen ellenkezőjét, a mi az európainak évszázadok óta megrögzött szokása.

A khinai férfiak szoknyát, az asszonyok nadrágot hordanak; a férfiak czopfot viselnek, a nők hátul görcsbe kötik a hajukat. A férfira nők, a nőkre férfiak varrnak. Az irott nyelvet nem beszélnek, a beszédet nem írják. A könyveket hátulról olvassák, a jegyzéseket a lap élére iktatják. Fehérben gyászolnak, a nők feketében mennek férjhez, a vén asszonyok a nyoszolyó lányaik. A vezetéknevet a keresztnév elé helyezik. (No, ebben még sem állnak egyedül a khinaiak, mert a német is így csinálja s vele együtt több európai népfaj ejti ki előbb a keresztnévet, azután a családnevet.) Nem az üdvözölt kezét rázzák meg, hanem a magokét, a lóra hátulról kapnak fel. A lakomát csemegével kezdik, levessel fejezik be.

Peking császári negyedét — mint városaink a középkorban — kőfalak és széles, mély árkok környezik. Ennek keretén belül emelkedik a „szénhegy“, állítólag annak okáért, hogy — ostrom esetén — a császári ház el legyen látva tüzelő anyaggal. A palota-negyedben tizezer vizsga-czella van, hogy az

államhivatalnokok ezekben tehessék le a harmadik államvizsgát. A paloták falai közt vannak a „kisértettfák“, amelyek az öngyilkosokra csudálatos vonzerőt gyakorolnak.

A menyasszony leendő férjével a lakzi napján ismerkedik meg. A lakzi vendégei folytonos ordítózás közt vonulnak a szülői háztól a férj házáig; leghangosabb közöttük a menyasszony.

A család szeretete jelentéktelen; legalább a

A butorok többnyire bambuszból valók; a nád-fajta általában nagy szerepet játszik Kínában. Az ablak váza is bambusz. A vizes edény széles bambusz-törzsből van kivájva. A palaczkok és poharak is ebből készülnek. Kés nem létében éles bambusz-nádat használnak; mindent metszhetnek vele a bambusz kivételével. A bambusz zsenge hajtásait úgy eszik, mint nálunk a spárgót.

Az udvariasság mesterei a khinaiak. Nem ön-

Nápolyi Iazzaroni.

szegényebb néposztálynál igen. Egy kokinkhinait rizslopásért lezártak; jó magaviselete következtében megengedték, hogy nejét, gyermekeit magához vehesse. A 2—6 éves gyermekeket egymásután eladogatta 13, 5 és 4, nejét 20 dollárért, hogy ópium-szenvedélyét kielégíthesse. Ezt nem csak a khinai, hanem a züllő emberek mindenféle megteszik a világon. Amily ártalmas ott az ópium, olyan veszedelmes rossz nálunk a pálinka és a bagó.

A lakházak naggyobbára egyemeletesek, a házfödelek fölfelé hajlítottak, a házfödelek barnazöld vagy (a császár házában) sárga cseréppel vannak födve. Az ablakok papirosból, macska-üvegből és átlátszó kagylókból vannak. Sok khinai életét kizárólag hajókon, a víz közepébe vert ezölöpökön nyugvó kunyhókban, vagy a szabadban éli le.

őznek, hanem „erélyes társam“, „kitünő uramnak“, „mélyen tisztelt testvéremnek“ szólítanak. A khinai „fenkölt barátjának a híres városban levő dicső üzletéről“ beszél. Kooper, a tudós angol utazó, két ki-zankii khinainak következő párbeszédét írja le:

- Hogy érzi magát a híres és dicső Kho?
- Az én megvetésre méltó tacsukom egészen jól érzi magát.
- Merre fekszik az ön pompás palotája?
- Alávaló kutya-vaczkom Li-Chauban vagyon.
- Vajjon népes-e a becses családja?
- Öt nyomorékom van csupán.
- Hogy és mint szolgál kitünő hitvesének egészsége?
- Az undok vén banya majd hogy szét nem pukkan az egészségétől.

A khinai koldusok mindig csoportosan látnak a „mesterségük“ után. Óriás harsonával járnak, azt pedig addig fujják, amíg alamizsnát nem kapnak. A rendőrségnek ez ellen nincs szava.

Számos városban az éj beálltakor minden utca bejáratát elzárják. A járókelők nevével ellátott lámpákat hordoznak. A neveiket lajstromba írják. Ha bűneset történik, reggel mindnyájukat kihallgatják. Ha a tettest nem csíphetik meg, a negyed összes lakóira vetik ki a károsult kárát.

A khinaiaknál csak az megy tehetséges ember számába, akinek jó nagy poczakja van. A pohos asszonyok is tetszenek, hanem a halványakat és betegeket sem vetik meg.

A khinai megeszi a kutyakölyköt, patkányt, egeret, majmot, kigyót, rothadt halat, záptojást, rovar, hernyót, bábót, polypot, tentahalat, csigabigát, gyikot, czápa-uszonyt, pióczát, mohot és indaféléket. Jeget tesznek édes tésztába, ezt hirtelen zsirba lökik és gyorsan bekapják; ezt nevezik ott „sült jégnek.“

A khinai eledel mind hosszú lében uszkál, riczinusz-olajjal készítik, kenyér, víz és só nélkül költik el.

A háziasszony megtisztoltetésnek veszi, ha a khinai a szájába dug néhány falatot. A maga részéről is telhetőleg viszonzza udvariasságát.

Igen kedves ajándéknak tekintik a koporsót ép, egészséges egyének, még inkább a súlyos betegek. Falun, ahol nincsenek koporsó-raktárak, az asztalos köteles mértéket venni a betegről.

A nagyvárosok kereskedelmi negyedeinek minden házában kivétel nélkül kereskednek, árulnak valamit; a házak hosszában két oldalt mozgó árusok vannak felállítva, legkivált ételnemüeket kínálgatva. A boltajtókon ez a kecségető fölírás olvasható: „Itt nem esálnak!“ Daczára ennek, mégis becsapják az embert.

A khinaiaknak a mienktől lényegesen eltérő fogalmaik vannak az „igazságról“. Egy khinai rablót valamikor elfogtak és halálra ítélték egy francia matróz meggyilkolásáért. Tüstént küldöttség jelentkezett, egy öreg embert ajánlva fel, miután az elítélt agg édes anyját tartja fenn. Miután nem fogadták el a cserét, csakhamar két öreget ajánlottak fel.

A kivégzettek fejét kalitkákba helyezik, azokat a népes országutakat szegélyező fákra akasztják.

Akinek sok a dolga, az ima-malmot szerez be magának; ennek dobja imádságokkal van tele tömve. A kerék minden fordulata az összes imák egyszeri leimádkozását jelenti.

A khinai galambok farka alá aeolhárfaszerű készüléket helyeznek; repülés közben igen szépen szólnak. Ez szolgál a ragadozó madarak elriasztására.

Az utcai lámpák olaj-papírral vannak beraasztva. A khinai iránytű mágnesével délnek mutat. A khinai udvariasság megkivánja, hegy földött fővel

lépjünk a szobába látogatáskor. Látogatásközben balról esik a tisztelet-hely. Az öregek sárkányt eresztenek, gyermekek foglalkoznak bölcészettel.

Az elmondottakból is kitűnik, hogy miért nézi le a khinai az európai embert, miért neveti ki viszont az európai a czopfos khinait. Így aztán nehéz is kiigazodni az embereknek, mert ami nekünk a mi véleményünk és szokásaink szerint helyes: az a khinaiaknak nevetséges és viszont az elmondott khinai szokások előttünk úgy tünnek fel, mint kacagni való furcsaságok. A kérdést tehát, hogy kinek van igaza? — megoldani nem lehet, mert mindenki úgy él és úgy gondolkozik, amilyen esze van. Ebből kifolyólag eszembe jut az egyszeri cigány kívánsága, mikor az uraság előtt felsóhajtott:

— Ha én király volnék!

— Mit csinálnál more?

— Csupa zsirt innám és reszelt aranyat enném.

Talán meg is tette volna a mór, pedig a cigány még csak nem is khinai.

SZEGÉNY BARDOCZNÉ.

— REGÉNY. —

A „Független Ujság“ számára írta: Péterfi Tamás.

(Folytatás.)

Vaszilie nézte a fa odvából és hallgatott.

Bardocz Rózsika hosszasan eljátszott lenn a virágokkal, hanem a két legény győzte a lesbenállást ide-fenn. A vén juhász belátogatott a gránitházikóba. Később a kis leányt is behívta. Nem lehetett hallani a beszédjüket, de Vaszilie bizonyos volt, hogy azok ott fognak háltni. A leányka virágokat szedett és csokrot kötögetett egész délután.

Mint a farkas a bárányka jókarban tartott ólját: úgy járta kereken Ilia a Gredina Bábuluj széleit. Betekintett a mélységbe minden oldalról és ment tovább. Körutját egész délután folytatta. Kereste a helyet, hol bejuthatna, az alkalmas rést, hol megközelítheti, de nehéz azt megtalálni annak, aki nem tudja!

Vaszilie nézte nyugodalmasan és hallgatott. Ő jól tudta az utat, de örvendett a másikon, hiszen minél tovább huzódik ez a dolog, annál jobb reá nézve, mert Gyorgye, ha meg nem hal, bizonyosan eljön segíteni. Vaszilie remélt. És az Ilia járás-keleése hosszasan tartott. Nem bírta megtalálni a bejáratot, hiába kereste napokig. Azonban sokkal inkább vágyott a szép kis leányt birni, mintsem abban hagyja. Nem vonult vissza, mert tudta, hogy Gyika is el fog jönni... Megvárja Gyikát...

Vaszilie csendesen viselte magát. Éjjelenként leszállott az odvából, fölkereste a juhásztanyákat a hegyek között, hol ismerték a jó fiut és szívesen látták. Reggelre ismét a helyén volt. Leste Iliát.

Egy hétig tartott ez a hajsza. Nyolczadik napon, mielőtt lement volna a fényes nap az égről, Ilia kinn állott a legmagasabb sziklaesucson s lenézett a völgybe, hol zuhogva hull körül-köre a Gredina Bábuluj mélyéből fakadó langyos víz. Amint lenéz, egyszerre meglapul s fenyegetőzve mondogat magában.

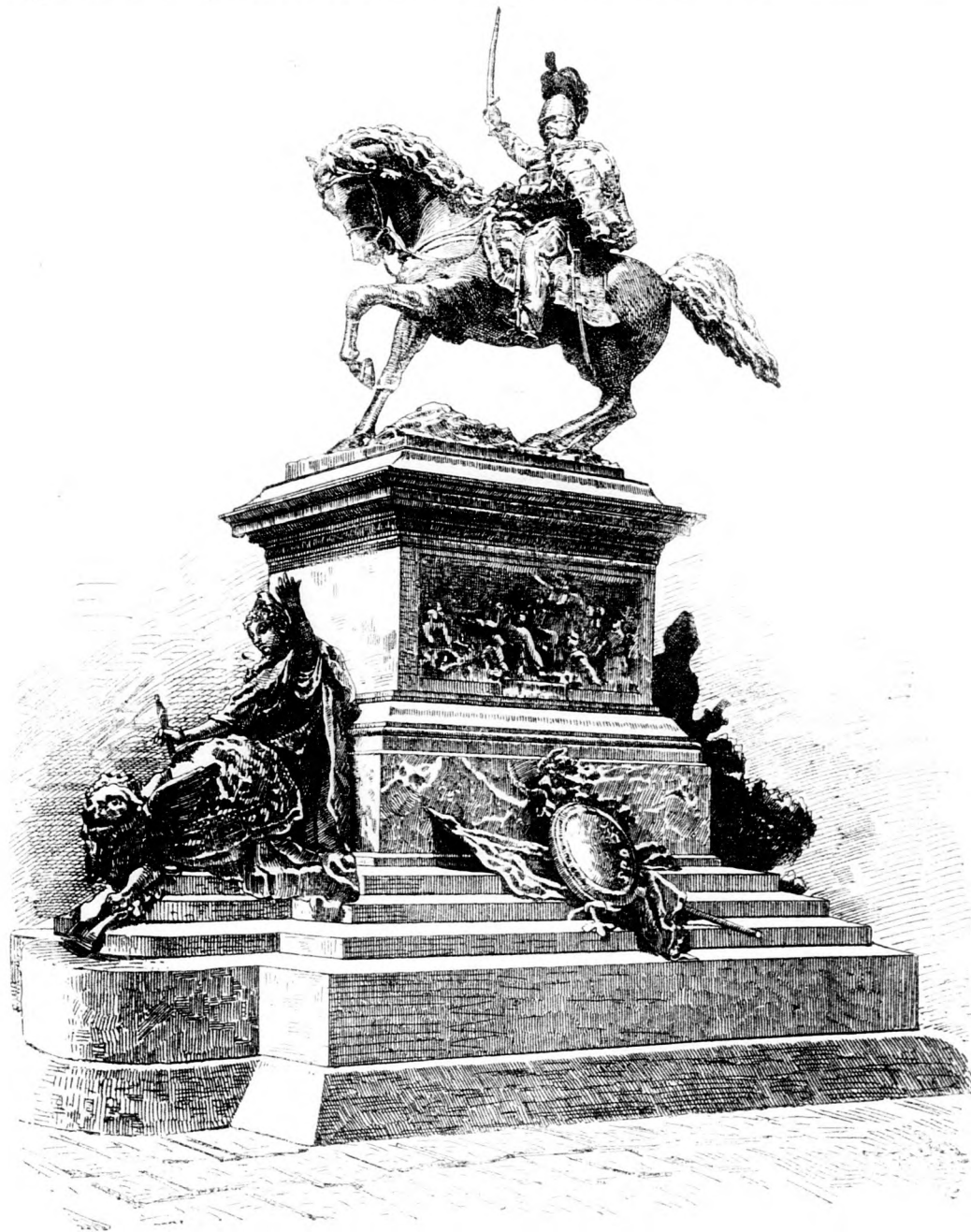
Vaszilie készülni kezdett. Az Ilia mozdulataiból megtudta a Gyika érkezését. Nemsokára bevonult a boszorkányok kertjébe s mint a boldogságra sovárgó

emberek szokták a csendes együttlétet keresni, ő is hazaküldötte a vén juhászt. A szerelmeseknek nincsen tanukra szüksége...

Ilia most egész bizonyosan megleshette az utat, hol ki- és bejártak a Gredina Bábuluj völgyébe. Rendbe hozta magát s neki indult, hogy belopódzon a paradicsomba. Vaszilie követte a hórihorgas legényt, de mivel rövidebb utját tudta a lejártnak, leereszkedett

multság! — gondolta Vaszilie, — bár csak jönne már Ilia!...

A hórihorgas legény éppen akkor érkezett a völgy torkolatához, mintha nevének emlegetésére jelenne meg, miként az ördögök szoktak. Hosszu lábait beledugta a körepedésbe s vigyázva jött fölfelé. Szerencsés megérkezésének is jobban örvendett Vaszilie, ki éppen a mellette elterülő fenyőbokor alatt hasalt, mint a

H. Viktor Emánuel lovasszobra.

a meleg forrás csermelyéhez. Megelőzte Iliát, hogy a barlang előtt elrejtözve bevárhassa. El is bujt. Az üreg előtt zöldelő fenyőbokrok alá lehasalt és várta...

A nap lement. Szürkülni kezdett az ég. Vaszilie türelmetlenül leste Iliát. Annyi esze volt a derék fiúnak, hogy nem rontott a két erős ellenfél közé. Talán leütötte egy kövel Iliát, hogy csak Gyikával legyen baja, de akkor is az erősebb marad reá, míg ha összekap kettő, neki a gyöngébb esik végtére. Majd csak vigyáz, nehogy baja essék jószívűségéből, hiszen nem szerette ő Bardocz Rózsikát, csupán a bátyja kedvéért jött ide, hogy megtartsa Gyorgyenak, ha lehet!... Lesz gyönyörű

esufolkodó gép, ki sietve vonult be a sötét barlang belsejébe.

Vaszilie követte halkán. Ilia már a gránitkövekből rakott ház mellett sompolygott a boszorkányok kertjében, mikor Vaszilie óvatosan kidugta fejét a belső nyílás előtt álló fenyőbokrok közül. Ott maradt mozdulatlan az ifju legény és számot vetett önmagával. Tudta, hogy Ilia kétszerte erősebb lehet nálánál. Gyika talán még Iliánál is keményebb, tehát ő hiába állana ki birokra kettővel. Sokkal ezélszerűbb lesz, ha ő kettő közül — a harmadiknak marad. Csupán a kedvező pillanatot kellett kilesnie.

Még mindig szürke volt az ég, hiába járt fenn a tele hold, ha kopott felhőfoszlányok takarták el a földtől. Sötét marad a föld, borongós az éj. A gránitkövekből rakott épület mögött hangosan beszélt Gyika, szenvedély volt szavaiban, míg a kis Bardocz Rózsikának panaszos hangjait verték vissza a Gredina Bábuluj sziklaoldalai.

— Boesáss engemet édes anyámhoz! — esengett a leány Gyikához.

— Szeretlek! szeretlek! — folytatta hevesen a legény, — te az enyém kell, hogy légy, szép leány!...

— Soha! soha!... — kiáltott eltaszítva magától, hogy megvédje még egy pár percig ölelése elől reszkető szívét a kis leány.

— Te nem érted! Te angyal vagy és én szeretlek!...

— Gyorgye, hol vagy, hogy nem jössz megmeneteni?... — kiáltott segítségért Rózsika. Hangját olyan rémesen verték vissza a Gredina Bábuluj hideg kövei s még sem jött szabadító sehó.

— Megvalióm neked szép leány, — folytatta Gyika, — hogy soha szebbet nem láttam náladnál! Neked engem szeretni kell! Muszáj!! — és reszketett a hangja, a mint térden állott a lány előtt.

— Nem! nem! soha sem!...

— Életemben szebb oláh leánynyal nem találkoztam még! Esküszöm boldoggá teszek!...

— Én nem vagyok oláh! — vágott szavába a kis leány, — én magyar vagyok! hát ölj meg engemet, de ne gyötörj! csak gyűlöllek, ha így beszélsz...

— Mit bánom én, ha muszka is vagy, csak szeress!

— Anyámat szeretem! mert ő is magyar! hát miért nem ölsz meg?!...

— Érted ölni tudnék, szép leány! Téged csak szeretni tudlak! Akár magyar leszek érted, úgy is magyar asszony az én édes anyám! Abrudbányán lakik, majd elviszlek hozzá, meglátod milyen jó asszony szegény!... Csak szeress! szeress úgy, mint én tégedet!...

A kis leánynak egy borzasztó sejtelve támadt a kétségbeesés perczeiben. Ennek a legénynek magyar asszony az édes anyja!... hátha...

— Gyika?! — kiáltott gyerekes örömmel és látva a legényt, hogy figyel nevére, föl mert tekinteni arra, kitől az előbb még reszketett, félt.

— Annak hívnak, soha még szebben nem halottam a nevemet, mint téled!... Tehát nem gyűlölsz? ... Oh, ha tudnád, mily igazán szeretlek?!...

Es atkarolta a gyönyörű kis leányt. Rózsika engedte szorítani karesu derekát s Gyika magánkívül volt édes mámorában. Forró csókokkal árasztotta el a kedves kis leány ajkait. Nem egyet, — tizet, huszat, hogy alig bírt szóhoz jutni a kis Rózsika végre. A Gyika ajka tulvilági boldogságtól áthatva suttogta Bardocz Rózsikának:

— Szeretsz? tehát mégis szeretsz?...

— Szeretlek, — sugta a leány, — szeretlek, mert én Bardocz Rózsika vagyok... a te édes testvéred... a te hugod... (Folyt. köv.)

Képeinkhez.

A nápolyi lazzaroni. Dologtalan renyhe, lustálkodni szerető nép a lazzaroni, mely főként az olaszországi kikötővárosokban kerül nagy számmal. Válfaja a mi nagy városainkban élő naplopóknak, csirkefogóknak, akik apró tolvajlások, zsebmetszés és egyéb esinyék évén szerzik meg maguknak a kenyérre, italtra s doányra valót. Az olasz lazzaroni toprongyos, züllött,

mezitlábás alak, naphosszat elül a kikötő kövein s henyléssel tölti az időt, várja a jó szerencsét, hogyan miképpen szerezhethetne egy kis doányra valót. Hajók megérkezésénél vagy hajórakásoknál apró cseprő szolgálatot ugyan végeztetnek vele, de a lazzaroni a dolog könnyebb végét szereti megfogni s ennél fogva nagyobb munka végzésére alkalmatlan ő kelme. Különbö békés, esöndes alakja az olasz kikötő városoknak a lazzaroni; ha munka nincs, amelynek révén könnyű szerrel szerezhethet egy kis pénzt, koldulásra is hajlandó. Mai képnünkön a nápolyi lazzaronik egy jól megrajzolt alakját mutatjuk be.

II. Viktor Emánuel lovasszobra. Az olaszországi királygyilkolás szomorú esete alkalmat ad arra, hogy II. Viktor Emánuelnek, az egységes Olaszország megteremtőjének, Umberto atyjának lovasszobrát olvasóinknak bemutassuk. Zilált anyagi és politikai viszonyok között lépett Viktor Emánuel trónra, de a szerencse ép úgy kedvezett neki egész életén át, mint ellene volt később a fiának, Umberto-nak. A savoyai dinaszta hatalma és diadalai tetőpontjához jutott akkor, midőn II. Viktor Emánuel az olasz egységet megteremtette, vagyis a számos apró állam az itáliai félszigeten egységes állammá alakult nagy küzdelmek után. A hős királynak, Emánuelnek az olasz nemzet lovasszobrát emelt.

Rejtvény.

Ifj. Lengyel Ferenczről.

Van nekem egy tarok kártyám,
Van rajta egy bizonyos szám.
Ugy mindenki kitalálhat,
Ha kétszer vesz s még négyet ad
Egészemhez, és e számot
Háromszor veszi, s még tízzel
Megtold, csak akkor kap százat.
Hányas lehet az én kártyám?

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő augusztus hó 11.

A „Független Ujság” 30. számában közölt talány megfejtése:

Futni

Czicza

Temetés

Hamu

Égen.

„Mégis hanczfal a német.”

Helyesen fejtették meg: Czenner Vilma, Lakatos Julia, Bohár László, Tamás Sándor, Baráth János, Gergely Ferencz, Málnási László, Aozgay Mihály.

A sorshuzásnál Lakatos Julia (Halas) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt *Beniczkyne Bajza Lenke* „A hegység tündére” című regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Sz. J. Otrókocs, L. K. Alsó-Fernezely, T. L. Szent-István, Str. M. Székely-Keresztur, P. A. Békés: a talányt nem helyesen fejtették meg és ezért a megfejtők név-

sorából kimaradtak. — **Lengyel Ferencz** urnak. A rejtvény jó, de jövőre könnyebbeket tessék küldeni. — **Molnár Vendel** urnak. Aki velünk sorsjegyei számát tudatja, szívesen utána nézünk, hogy kihuzták-e vagy sem? — és szívesen közöljük a lapban; de a sorsjegyek egész huzását nem közölhetjük, mert akkor összes lapunkban nem volna elegendő hely erre. Már pedig a „Független Ujság” nem sorsjegylap, hogy semmi más közlemény ne legyen benne, mint a sorsjegyek huzása. Kérdésére a választ a legközelebbi számban fogjuk közölni. — **Rokob Ferencz** urnak. 1. Nem tudjuk, valamely naptár-csináléhoz forduljon, de a plébános ur is valószínűleg meg tudja mondani. 2. Olyan folyadék nincs. 3. Képviselet lehet minden nagykorú választó polgár. 4. Szabad utazási jegye van. 5. Páder Nándor, VII., Nefelejese-utca 39. Babos Béla, VI., Rózsa-utca 64. Horváth Antal, VIII., Magdolna-utca 44. — **Lászlófy** urnak. Az adóssággal megterhelt ház után is meg kell a kereseti adót fizetni, mert a kereseti adó a ház birtokából eredő tiszta jövedelem után van ebben az esetben kivétel; ha pedig több volna az adósság, mint amennyi a jövedelem, a házat úgy sem tartaná meg. — **Páll Antal** urnak. A szabadművesség egy titkos társaság. Mi az ő ezéljük, azt csak a tagok tudják. Nyilvánosan azt állítják, hogy ezéljük emberbaráti. Kérdés, e mellett nincs-e más is?

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1900. augusztus 4-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 14:50—15:50 K. *Rozs* 12:80 K-tól 13:10 K-ig. *Árpa* 11:60 K-tól 12:00 K-ig, jobb minőségű 14—K-tól 15—K-ig. *Zab* 10:50 K. *Tengeri* 11:80 K. **Liszt** ára 100 kg-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25:80	24:60	23—	21:60	21:20	19:60	18:20	14:60	13:30

Buzakorpa finom 8:70 K, durva 8:70 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 12—20 K, aprószemű 12—18 K, *tarka* 12—20 K, *lencse* 34—56 K, *borsó* héjas 20—24 K, *lóhere* 112—120 K, *lucerna* 56—60 K, *baltacim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 360—580 fillér, muhar 460—560 fillér, zsupszalma 260—320 fillér, alomszalma 220—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 94—96 filér, 280—300 kg.-mos 72—86 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 90—91 fillér, szerb 92—94 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 62—70—, középminőségű 56—62—, alárendelt minőségű magyar ökör 50—54—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—66:00, magyar tehén középminőségű 42—66:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—66:00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—60—, kivétel —, középminőségű 42—48—, szerbiai bika 44—68—, szerbiai bivaly 32—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban Élő borju 46—88 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:20—2:30 K, csirke 1:00—1:40 K, kappan hizott 0:00 K.—0:00 K.

Tojás alföldi 52—52 K, erdélyi 50—51 K, ládánként. Teatojás 100 drb 4:10—4:16 K.

Tejtermékek. Teavaj 1:80—2:24, tejföl 56—60 fillér literenként, főzővaj 1:00—1:70 K, tehénturó 20—36 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 0:00—0:00, Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 0—0—, zeller 100 drb 1:00—1:20, karalábé 1:40—1:80, vöröshagyma 100 kötés 12—14—, 1 q 00—00—, foghagyma 12—20—, vörösrépa 100 drb 1:20—1:60, fehérrépa, fejeskáposzta 8—12—, kelkáposzta 100 drb 1:40—2:00, vöröskáposzta 00—00—, fejessaláta 1:40—1:80, kötött saláta 1:00—1:80, burgonya rózsa 1 q 4:00—4:40, sárga .000—0:00.

A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaság:
szarvasmarha, borju, juh, kecske, bárány és sertések

bizományi eladásával
foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő **előleget nyújt** hatóságilag megállapított kamatláb mellett. Vasuti küldemények czimzandók:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.
Levél-, sürgöny, telefonczim: „Vásárpénztár—Budapest.”

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig 20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat bármikor, pénztintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körut 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50,000,000 frnyit kölcsönt szavatolt meg.

BRAUSWETTER JÁNOS
SZEGEDEN

CS ÉS KIR
KIZAROLAGOSAN
SZAB.
KRONOMETER
ES MUORAS
FŐTÁLLÓJA
A KEMONTÓIR
INGAORÁKNAK
STB STB.
JAVÍTÁSOK
5-ÉVI
JÓTÁLLÁS
MELLETT

ORAK ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPÉNZERT, VALAMINT,
RÉSZLETFIZETESRE

KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltek.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.
Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek idei második sorozata f. é. szeptember hó első felében tartatik meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest. Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)
 ezelőtt **PANHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítjük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Szuperfoszfátot,
kénsavas-kált, kénsavas-ammont, kovasavas-kált (dohánytrágyázásra)
kénport, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

r é z g á l i c z o t 98-99%

legelőnyösebben szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)